

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 18 kwietnia 2011 r.

**Pan
Aleksander Marek SKORUPA**

Wojewoda Dolnośląski

P/10/182

LWR-4100-01-01/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała wykonanie w 2010 r. budżetu państwa w części 85/02 – województwo dolnośląskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z zastrzeżeniami, ocenia wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części 85/02-województwo dolnośląskie.

Przyjęta ocena ogólna wynika z ustaleń kontrolnych oraz uwag i ocen cząstkowych zaprezentowanych poniżej.

Budżet państwa części, której dysponentem był Wojewoda Dolnośląski, realizowano w 2010 r. w trudnych, odmiennych od ostatnich lat warunkach, a jego wykonanie determinowały takie zdarzenia jak: powódź występująca w województwie dolnośląskim w miesiącach maj, lipiec i sierpień; nowa, obowiązująca od 1 stycznia, ustawa o finansach publicznych², w następstwie, której nastąpiło m.in. oddzielenie dochodów, wydatków oraz deficytu „krajowego budżetu państwa” od dochodów, wydatków oraz deficytu budżetu środków Unii Euro-

¹ Dz. U z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.

² u.f.p.- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

pejskiej, zmiana struktury rządowej administracji zespolonej w województwie (do podległych Wojewodzie służb, inspekcji i straży włączono Państwową Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we Wrocławiu³); likwidacja Państwowego Zakładu Budżetowego (PZB) „*Stawy Milickie*”, likwidacja gospodarstwa pomocniczego (Zakładu Obsługi Urzędu). Pomimo ww. uwarunkowań dochody budżetowe zrealizowano w 105,3%, a wydatki budżetowe w 98,1%.

I.1. Plan finansowy budżetu Wojewody Dolnośląskiego został opracowany w wymaganej szczegółowości i terminowo przekazany Ministrowi Finansów. Wojewoda, jako dysponent główny, rozdyponował na podległe jednostki całość planowanych w ustawie budżetowej środków (nie korzystając z uprawnień do utworzenia rezerwy) i w wymaganym terminie przekazał tym jednostkom informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków.

NIK pozytywnie ocenia obsługę dysponenta głównego prowadzoną przez właściwe służby Urzędu. Sporządzane kwartalne analizy stopnia realizacji zadań oraz dochodów i wydatków budżetu części 85/02, pozwalały monitorować i regulować przebieg wykonania budżetu, zwłaszcza wobec jednostek samorządu terytorialnego (j.s.t.). W ramach sprawowanego nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej podległych jednostek organizacyjnych, a także w ramach nadzoru nad wykorzystaniem środków dotacji celowych z budżetu państwa przez j.s.t., w roku budżetowym 2010 pracownicy DUW przeprowadzili łącznie 63 kontrole (o 11 więcej niż w roku 2009) w 48 jednostkach, w tym 5 kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do informacji Wojewody Dolnośląskiego w sprawie realizacji wniosków pokontrolnych z kontroli wykonania budżetu za 2009 r. Urząd przystąpił do realizacji wszystkich 6 wniosków pokontrolnych. W pełni zrealizowano 5 wniosków, a uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli dysponentów III stopnia (podczas badania próby narzędziem informatycznym *Pomocnik kontrolera*), dowodzą potrzeby wypracowania mechanizmów, pozwalających na skuteczne eliminowanie zdarzeń podważających zgodność i wiarygodność niektórych zapisów księgowych. Odnotować należy również, w ramach realizacji wniosków pokontrolnych, fakt likwidacji PZB „*Stawy Milickie*” i przekształcenia go w spółkę prawa handlowego.

2. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi zastrzeżeń do poprawności i terminowości sporządzenia sprawozdań łącznych. Wykazane w sprawozdaniach wielkości stanowiły sumę danych wykazanych w jednostkowych sprawozdaniach budżetowych, a ich opracowanie nastąpiło

³ Dz. U. nr 92, poz. 753 ze zm.

w terminach określonych rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴. Niemniej jednak badania sprawozdań jednostkowych wykazały nieprawidłowości w postaci niewykazywania w sprawozdaniach Rb-27 i odpowiednio Rb-N kwot istniejących należności wymagalnych (zaległości). Wskutek nieopłacenia rat w terminie przez zobowiązanych dochodziło do zrywania układów ratalnych i należności niezapłacone stawały się wymagalne, podczas gdy istniejący system sygnalizował te nieprawidłowości dopiero po upływie ostatniej, wynikającej z układu, raty.

3. Zrealizowane dochody w wysokości 169 832 tys. zł były wyższe, w stosunku do określonych ustawą budżetową o 8.539 tys. zł, tj. o 5,3%, a w porównaniu do wykonania 2009 r. o 10.960 tys. zł, tj. o 6,9%. Głównymi źródłami dochodów były wpływy z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa (55,9%) oraz grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych (29,0%).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z zastrzeżeniami, ocenia wykonanie dochodów części 85/02-województwo dolnośląskie, uznając, że ponad 5% różnica w stosunku do planu wynikała z uwarunkowań, których w większości, na etapie planowania nie można było przewidzieć. Negatywnie ocenia natomiast poziom zaległości netto, tj. należności, których termin zapłaty już upłynął (349.563 tys. zł), w tym ich przyrost w stosunku do roku ubiegłego aż o 76.219 tys. zł, tj. o 27,9%. Zaległości przewyższały zrealizowane w 2010 r. dochody o 179.731 tys. zł, tj. o 105,8%. Najwyższe zaległości w roku 2010 wystąpiły w dziale 852-*Pomoc Społeczna* 258.073 tys. zł (73,8% ogółu zaległości) i wiązały się z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zleconych j.s.t. i były skutkiem niskiej ścigalności świadczeń od dłużników alimentacyjnych. Istotne były również zaległości z tytułu niespłaconych grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych (14,0%). Uwzględniając przy tym fakt odpisania kwoty 7.942,7 tys. zł z powodu upływu terminu płatności (wygaśnięcia) mandatów karnych kredytowanych oraz przekazanie ich obsługi z dniem 1 stycznia 2011 r. w gestię Wydziału Finansów i Budżetu DUW, Najwyższa Izba Kontroli uznaje, że celowe będą działania systemowe zmierzające do usprawnienia obsługi spraw z tego zakresu.

Podkreślić należy, iż służby Wojewody Dolnośląskiego podejmowały działania zmierzające do zmniejszenia poziomu zaległości, ale działania te okazały się niewystarczające, m.in. z uwagi na małą skuteczność egzekucji komorniczych prowadzonych na wnioski gmin oraz poborców skarbowych realizujących należności z tytułu mandatów.

⁴ Dz. U. Nr 20, poz. 103 z uwzględnieniem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2008 r. (Dz. U.

Stwierdzono ponadto, że Wojewoda Dolnośląski nie planował dochodów w dziale 010-*Rolnictwo i Leśnictwo* w § 0970- *Wpływy z różnych dochodów z tytułu ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną*. Wprawdzie zarówno przepisy ustawy *Prawo łowieckie*, jak i wydane na jej podstawie rozporządzenia wykonawcze nie określają trybu pozyskiwania przez wojewodę informacji w tym zakresie, to jednak zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska⁵, podmiotem właściwym do pobierania ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną jest wojewoda.

4. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, z zastrzeżeniami, ocenia wykonanie wydatków części 85/02-województwo dolnośląskie. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. określony ustawą budżetową plan wydatków budżetu Wojewody Dolnośląskiego został zwiększony o kwotę (per saldo) 429.624,2 tys. zł, do łącznej wysokości 1.983.739,2 tys. zł, co stanowiło wzrost o 27,6%. Źródłem wzrostu wydatków były zwiększenia otrzymane z budżetu centralnego z części 83 - *rezerwy celowe* w kwocie 430.107,1 tys. zł oraz z *rezerwy ogólnej* (część 81)- w kwocie 40,0 tys. zł. Zmniejszenie na kwotę 522,9 tys. zł (zgodnie z pozytywną opinią Komisji Finansów Publicznych) wiązało się z utworzeniem nowej rezerwy celowej. Wydatki zrealizowane zostały w wysokości 1.945.368 tys. zł (98,1%), bez przekraczania limitów określonych w podziałkach klasyfikacji budżetowej.

4.1. Występujące na koniec 2010 r. zobowiązania w kwocie 32.097 tys. zł nie były wymagalne, nie mniej jednak ich stan na 31 grudnia zwiększył się w porównaniu do stanu na 31 grudnia poprzedniego roku o 25.466 tys. zł, tj. o 384,0%, a na ich poziom rzutowały przejęte przez Wojewodę Dolnośląskiego zobowiązania po zlikwidowanym Państwowym Zakładzie Budżetowym „*Stawy Milickie*” oraz po włączonej w struktury budżetu Wojewody Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wpływ na stopień wykonania wydatków miało m.in. wykorzystanie przez Wojewodę uprawnień wynikających z art. 177 u.f.p. w zakresie blokowania planowanych wydatków. W 2010 r. zablokowano łącznie 17.142,3 tys. zł, w tym w grudniu blokadami objęto 15.005,2 tys. zł. Przepisy te nie zawierają ograniczeń czasowych w zakresie terminu, do którego można korzystać z tego rozwiązania. W związku z powyższym, zgodnie ze składanymi przez dysponentów środków budżetu państwa wnioskami dokonywano blokowania planowanych wydatków budżetowych, z uwagi na brak podstawy prawnej udzielenia odmowy wykonania tej czynności.

nr 16, poz.100)

⁵ z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie zwierzyny bezprawnie pozyskanej Dz. U. Nr 116, poz. 981

4.2. Określone ustawą budżetową na 2010 r. wydatki majątkowe budżetu Wojewody Dolnośląskiego w wysokości 8.838 tys. zł stanowiły zaledwie 0,6% wydatków ogółem, a uwzględniając kwotę 1.492 tys. zł na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej 0,7% i były niższe od szacunkowych potrzeb o 37.100 tys. zł. W ciągu roku budżetowego wydatki majątkowe wzrosły do 157.976 tys. zł, tj. ponad 15-krotnie, a ich realizacja wyniosła 148.588 tys. zł (109,9 %). Środki te zostały przeznaczone głównie na usuwanie skutków klęsk żywiołowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wydatki majątkowe jednostek budżetowych dotyczyły m.in. rozbudowy budynku leczniczo-biurowego na cele laboratoryjne Zakładu Higieny Weterynaryjnej we Wrocławiu (1.600 tys. zł), zmiany pokrycia dachowego na budynku DUW (1.200 tys. zł), adaptacji poddasza budynku garażowo-biurowego dla KW PSP we Wrocławiu (1.150 tys. zł), adaptacji i rozbudowy budynku garażowo-magazynowego dla KW PSP we Wrocławiu (600 tys. zł), budowy nowej strażnicy przeciwpożarowej Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Wałbrzychu (2.250 tys. zł). Nie stwierdzono nieprawidłowości w ich wydatkowaniu.

4.3. W 2010 r. w strukturze wydatków największy udział miały dotacje dla j.s.t.. (80,5%). Wojewoda Dolnośląski wypełniając dyspozycje art. 148 u.f.p. przekazał jednostkom samorządu terytorialnego w terminie ustawowym informacje o wysokościach kwot dotacji celowych i to zarówno wynikających z przyjętego przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej (22 października 2009 r.), jak i kwot wynikających z przyjętej ustawy budżetowej (24 lutego 2010 r.).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. wysokość dotacji celowych na finansowanie zadań realizowanych przez j.s.t. została zwiększona o kwotę 397.685 tys. zł, tj. do wysokości 1.597.000 tys. zł, co stanowiło wzrost o 33,2% w odniesieniu kwoty dotacji określonej w ustawie budżetowej, z tego na zadania bieżące 1.458.088 tys. zł (wzrost o 263.135 tys. zł, tj. o 22,0%) i na zadania inwestycyjne 138.912 tys. zł (wzrost o 134.550 tys. zł, tj. o 3184,6%). W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2010 r. wysokość dotacji celowych na finansowanie zadań z zakresu administracji rządowej na zadania realizowane przez gminy została zwiększona o kwotę 90.657 tys. zł, tj. do wysokości 732.339 tys. zł (wzrost o 14,1%), przez powiaty o kwotę 13.900 tys. zł do wysokości 284. 272 tys. zł (wzrost o 5,1%) i przez samorząd województwa o kwotę 35.059 tys. zł do wysokości 101.777 tys. zł (wzrost o 52,5%).

Na realizację zadań gminy wydatkowały środki finansowe w łącznej wysokości 1.039.217 tys. zł, (97,3% planu po zmianach), powiaty 412.754 tys. zł (99,1%) oraz samorząd województwa 109.915 tys. zł (97,9%).

Pomimo, iż DUW podejmował działania ograniczające możliwość nadmiernego pobierania przez j.s.t. dotacji celowych z budżetu państwa, m.in. poprzez monitoring bieżących sprawozdań z wykonania dotacji, prowadzenie kontroli j.s.t. w tym zakresie, to i tak na rachunek dysponenta głównego j.s.t. zwróciły do dnia 23 marca 2011 r. przekazane im w 2010 r. niewykorzystane dotacje w łącznej wysokości 30.598 tys. zł, w tym 23.524 tys. zł przed zakończeniem roku budżetowego, 7.007 tys. zł w tzw. okresie przejściowym (do 31 stycznia 2011 r.), a pozostałe 67 tys. zł już po upływie terminu wyznaczonego przepisami prawa na zwrot niewykorzystanych dotacji. Rozmiary zwrotów przekazywanych dotacji, zwłaszcza dokonanych przed zakończeniem roku budżetowego, zdaniem Izby mogą wskazywać na pobieranie w 2010 r. przez j.s.t. dotacji w kwotach wyższych od uzasadnionych rozmiarami wykonywanych zadań.

Izba nie wnosi uwag do terminowości przekazywania dotacji celowej *na zwrot podatku akcyzowego* na rachunki bankowe miast i gmin z tzw. wniosków głównych oraz terminowości składania przez Wojewodę okresowych i rocznych rozliczeń oraz sprawozdań z tego obszaru. Podkreśla jednak, że w przypadku 10 na 18 dodatkowych wniosków o przekazanie dotacji, nie został dochowany termin, w którym Wojewoda występuje do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi z dodatkowym zapotrzebowaniem na dotację. W przypadku tych wniosków opóźnienie sięgało od 1 do 3 dni. Jednocześnie NIK zwraca uwagę, że w przypadku 6 dodatkowych wniosków, w następstwie których przyznano gminie dotacje, złożone one zostały do Wojewody bez spełnienia wymaganych warunków.

4.4. NIK nie wnosi uwag do rozdysponowania dotacji podmiotowych, w tym spółek wodnych, a także dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom, stowarzyszeniom oraz pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych.

5. Przeciętne zatrudnienie w części 85/02 wyniosło 3.440 osób i było wyższe niż w roku 2009 o 1.472 osoby, tj. o 74,8%, z uwagi na włączenie do jednostek podległych Wojewodzie stacji sanitarno-epidemiologicznych (1.448 osób) oraz przejęcie pracowników zlikwidowanego gospodarstwa pomocniczego Urzędu (47 osób).

Stwierdzono rozbieżności między planowanym (statystycznym) i zrealizowanym zatrudnieniem w części 85/02 pomimo, iż w 2010 r. po raz pierwszy nie obowiązywały limity zatrudnienia osób objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń. W porównaniu z planem po zmianach, na koniec 2010 r. rzeczywiste zatrudnienie było niższe o 361 osób, tj. o 9,4% od planu wyrażonego w tzw. etatach statystycznych. Największe różnice wystąpiły w działach: 801 – *Oświata i wychowanie* (wykonanie planu w 46,6%) i 750 – *Administracja publiczna* (72,4% planu). Pomimo, iż obowiązująca od 1 stycznia 2010 r. ustawa o finansach publicznych spowodowała, że liczba etatów nie jest już elementem planów finansowych, to obliuguje ona jednak do prowadzenia polityki kadrowej mającej na celu zapewnienie właściwej realizacji zadań jednostek przy odpowiedniej alokacji etatów (bez limitu zatrudnienia) dostosowanych do planowanych środków na wynagrodzenia. Nadto zdaniem NIK właściwe planowanie stanu zatrudnienia – także na potrzeby sprawozdania Rb-70 – stanowi podstawę efektywnego zarządzania kadrami.

Wydatki na wynagrodzenia (łącznie z finansowanym ze środków budżetu Unii Europejskiej) wyniosły 143.454 tys. zł i stanowiły 99,6% wielkości planowanej po zmianach. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) wyniosło 3.475 zł, w tym w dziale 750 – *Administracja publiczna* – 3.830 zł. W porównaniu do 2009 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zmniejszyło się o 405 zł, tj. o 10,4%, a w dziale 750 o 183 zł, tj. o 4,6%. Nie przekroczono planu wydatków na wynagrodzenia dla części 85/02.

Środki z rezerw celowych przeznaczonych na wypłatę wynagrodzeń zostały w całości wykorzystane, zgodnie z przeznaczeniem. NIK zwraca jednak uwagę na tzw. *refundację* kwoty 88,5 tys. zł, czyli księgowo uzupełnienie uprzednio wydatkowanych środków na ten cel. Ustalono bowiem, że Wojewoda wystąpił o środki z rezerwy celowej na dodatkowe wynagrodzenie roczne od dodatków specjalnych wypłaconych w 2009 r. (wraz z pochodnymi) już po faktycznej ich wypłacie.

6. Dopiero zmiana ustawy o finansach publicznych wymusiła zmianę formy organizacyjno-prawnej Państwowego Zakładu Budżetowego (PZB) „*Stawy Milickie*”, poprzez wniesienie majątku PZB do spółki prawa handlowego z udziałem Województwa Dolnośląskiego i Agencji Nieruchomości Rolnych. W następstwie likwidacji PZB Wojewoda Dolnośląski przejął zobowiązania w łącznej kwocie 21.033,3 tys. zł, w tym 15.213,1 tys. zł jako konsekwencja realizacji decyzji z 1996 r., o ustanowieniu zarządu nad majątkiem Skarbu Państwa znajdują-

cego się we władaniu AWRSP i zobowiązującej „do zwrotu równowartości brakujących składników mienia ruchomego w przypadku ustania zarządu w terminie, w którym zgodnie z cyklem produkcyjnym nie występuje ryba hodowlana”.

Wojewoda Dolnośląski pismem z 13 sierpnia 2010 r. wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Prezesa AWRSP z dnia 1996 r. o przekazaniu w zarząd mienia Skarbu Państwa na rzecz Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego, m.in. w zakresie zobowiązującym do zwrotu równowartości brakujących składników mienia ruchomego w przypadku ustania zarządu. Odnosząc się do przedmiotowego wniosku, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w decyzji z dnia 9 grudnia 2010 r. odmówił stwierdzenia nieważności zaskarżonej decyzji, podkreślając, że decyzji tej nie można postawić zarzutu rażącego naruszenia prawa.

Wnioskiem z dnia 23 grudnia 2010 r. Wojewoda Dolnośląski wystąpił o ponowne rozpatrzenie sprawy podkreślając m.in., że „regulacje dotyczące przekazania mienia w zarząd nie przewidywały upoważnienia do jednostronnego decydowania o zwrocie gotówką równowartości składników mienia, których utrata nastąpiła wskutek zwykłego zużycia”.

Do czasu zakończenia niniejszej kontroli decyzja Ministra nie wpłynęła. Biorąc pod uwagę skutki finansowe decyzji z 1996 r. na budżet roku 2012 (termin spłaty zobowiązania), a także na wykazane zobowiązania budżetu Wojewody w roku 2010, sprawa wymaga szczególnego nadzoru ze strony Pana Wojewody.

Zwrócić należy również uwagę na wzajemne należności (zobowiązania) Wojewody i ANR wynikające z ugody zawartej w dniu 30 grudnia 2010 r., ustalającej zasady i warunki spłaty pożyczki będącej przedmiotem Porozumienia z 18 lipca 1997 r. Wojewoda uznał dług wobec ANR na kwotę 864,4 tys. zł i zobowiązał się do jego spłaty do dnia 30 czerwca 2011 r. Z kolei od ANR posiada należność w kwocie 844,9 tys. zł (w związku z uznaniem za nieskuteczną umowę sprzedaży mienia), którą powinna spłacić do 28 lutego 2012 r.

NIK pozytywnie ocenia działania Wojewody zmierzające do zminimalizowania sankcji z tytułu zaprzestania przez likwidatora PZB spłaty kredytu w kwocie 3.400,0 tys. zł zaciągniętego na finansowanie bieżącej działalności Zakładu, z naruszeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań. W następstwie zawartej ugody Bank odstąpił od naliczonych odsetek w wysokości 42,5 tys. zł oraz uznał część kwoty zapłaconych odsetek w ramach rat odsetkowych w wysokości 140,4 tys. zł i zaliczył tę kwotę na spłatę kapitału kredytu. Kwotę kredytu

tu w wysokości 2.696,0 tys. zł, stanowiąca zobowiązanie Wojewody, spłacono w następstwie przesunięć dokonanych w trybie art. 164 u.f.p. Podkreślić należy, że w dniu 20 stycznia 2011 r. Wojewoda Dolnośląski zawiadomił Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych, iż w wyniku kontroli finansowej przeprowadzonej w listopadzie 2010 r. w likwidowanym PZB ujawniono okoliczności wskazujące na naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

NIK nie wnosi uwag do zasad i warunków przejęcia przez Spółkę pracowników likwidowanego zakładu budżetowego.

7. W 2010 r. w budżecie części 85/02 do realizacji w układzie zadaniowym przyjęto 54 zadania na łączną kwotę 1.983.739 tys. zł, co stanowiło 98,1% wykonania planu. Analiza przygotowania, rozliczenia i sprawozdania wydatków w układzie zadaniowym, przeprowadzona na wybranym zadaniu pn. *Ratownictwo medyczne (20.2)*, wykazała, że zaplanowany cel: *zapewnienie całodobowego dostępu do świadczeń zdrowotnych, zapewnienie pomocy w stanach nagłego zagrożenia oraz zapewnienie właściwego poziomu jakości świadczeń zdrowotnych* został zrealizowany. Dla realizacji zadania opracowano 3 działania, a do ich monitorowania użyto takich wskaźników jak *mediana czasu dotarcia, liczba zespołów ratownictwa medycznego, zrealizowane kontrole dysponentów zespołów ratownictwa medycznego*.

Analizie przygotowania, rozliczenia i sprawozdania wydatków w układzie zadaniowym poddano również wybrany program wieloletni pn. *Krajowy program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie* (Podzadanie 13.5.6). Na realizację podzadania przeznaczono w 2010 r. kwotę 904 tys. zł. Dla realizacji podzadania przyjęto 2 działania: finansowanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla ofiar sprawców przemocy. Celem zadania było zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i dostępności pomocy oraz zwiększenia skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Do monitorowania podzadania użyto liczbę osób (sprawców przemocy) uczestniczących i kończących program. Cel został osiągnięty poprzez finansowanie specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w Ośrodkach Wsparcia. W ramach pomocy ofiarom przemocy w rodzinie udzielano konsultacji i wsparcia w punktach konsultacyjno-interwencyjnych.

II. Budżet środków europejskich

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia stopień wydatkowania środków z budżetu środków europejskich w 2010 r., czyli w pierwszym roku, kiedy wyodrębniono ten budżet z budżetu krajowego. Łączny budżet środków europejskich wyniósł 39.275 tys. zł, z czego środki z rezerwy celowej stanowiły 80,0% tych środków, a zaplanowane w ustawie budżetowej 20,0%. Zrealizowane w 2010 r. wydatki ze środków Unii Europejskiej w kwocie 38.609 tys. zł stanowiły 98,3% budżetu po zmianach. Łącznie niewykorzystane środki finansowe w wysokości 666 tys. zł stanowiły 1,7% tego budżetu.

Plan wydatków (po zmianach) budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej⁶ wynosił 12.726 tys. zł, a wykonanie 12.083 tys. zł, co stanowiło 94,9% tego budżetu. Niepełne wykorzystanie tych środków wynikało przede wszystkim z trudnych warunków atmosferycznych i gruntowo-wodnych uniemożliwiających prowadzenie robót budowlanych w zasobach wodnych. Z kolei plan wydatków (po zmianach) tego budżetu, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej⁷ wynosił 26.549 tys. zł, a wykonanie 26.526 tys. zł, co stanowiło 99,9% tego budżetu.

Izba zwraca uwagę, że w miesiącu grudniu 2010 r. z budżetu środków europejskich dokonano płatności w wysokości 15.256 tys. zł, wobec 23.353 tys. zł płatności zrealizowanych do miesiąca listopada, tj. 65,3% rocznych płatności, co wynikało głównie ze zwiększeń tych środków w ostatnim miesiącu roku oraz terminów płatności zawartych w umowach.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do prawidłowości i terminowości sprawozdań zbiorczych w zakresie budżetu środków europejskich. Tylko w jednym przypadku na jednostkowym sprawozdaniu miesięcznym Rb-28 UE nie znajdował się zapis o sprawdzeniu jego pod względem formalno-rachunkowym, który w sposób formalny potwierdzałby dokonanie tej kontroli, a w przypadku jednego zlecenia płatności w BGK błędnie oznaczono paragraf wydatków, co nie miało jednak wpływu na sprawozdawczość i ewidencję księgową.

Przedstawiając Panu Wojewodzie powyższe oceny i uwagi oraz uwzględniając ustalenia narady pokontrolnej odbytej w dniu 14 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu wnosi o:

⁶ Projekty realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013: schemat II „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” przez Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu i schemat I „Scalanie gruntów” przez starostwa powiatowe

1. Podjęcie działań systemowych zmierzających do usprawnienia obsługi spraw związanych z ewidencją mandatów karnych kredytowanych.
2. Planowanie, w dziale 010-Rolnictwo i Leśnictwo w § 0970, dochodów z tytułu ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną.
3. Dokonanie korekt sprawozdań Rb-27 z wykonania planu dochodów, z uwzględnieniem zaległości powstałych w następstwie zerwania układów ratalnych m.in. z tytułu spłaty mandatów karnych kredytowanych.
4. Objęcie szczególnym nadzorem ze strony Pana Wojewody realizacji przejętych zobowiązań w następstwie likwidacji Państwowego Zakładu Budżetowego „Stawy Miłlickie”.
5. Bieżący monitoring sprawozdań Rb-70 w zakresie planowanego (statystycznego) i zrealizowanego zatrudnienia, w celu ich urealnienia i dostosowania do realizowanych zadań, w szczególności w działach 801 i 750.
6. Terminowe występowanie do ministra właściwego do spraw rozwoju wsi z dodatkowym zapotrzebowaniem na dotację celową dla gmin związaną z realizacją ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.
7. Wypracowanie skuteczniejszych mechanizmów monitorowania wykorzystania dotacji celowych dla j.s.t., celem ograniczenia możliwości nadmiernego ich pobierania.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu oczekuje od Pana Wojewody w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego ma Pan Wojewoda prawo zgłosić na piśmie do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu umotywowane zastrzeżenia w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały stosownej Komisji NIK o ich rozpatrzeniu.

⁷ Projekty realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 i Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu